

Bruxelles, 7.7.2016
DDG1.B5/MJ/db D(2016)3210777

ORIENTĂRI PENTRU PROCEDURA COMPETITIVĂ

Scopul prezentei note este de a furniza orientări cu privire la aplicarea procedurii competitive pentru selectarea organismelor de punere în aplicare în cazul programelor simple. Ea se adresează organizațiilor care nu aparțin sectorului public și acționează în calitate de candidați/beneficiari. Prezenta notă urmărește, de asemenea, să ofere serviciilor competente din statele membre o imagine clară cu privire la așteptările existente în cazul unei proceduri competitive.

CONTEXT

Prin actul de bază¹, Comisia este împuternicită să adopte acte delegate prin care se stabilesc condițiile de reglementare a procedurii competitive pentru selectarea organismelor de punere în aplicare.

Articolul 2 alineatul (1) din actul delegat² prevede că organizațiile care formulează propuneri trebuie să selecteze organismele responsabile cu punerea în aplicare a programelor simple care să asigure o procedură competitivă vizând asigurarea ofertei celei mai avantajoase din punct de vedere economic, fără niciun fel de conflict de interese.

În conformitate cu regulamentul de punere în aplicare³, statele membre au obligația de a controla că organismele de punere în aplicare au fost selectate în conformitate cu procedura competitivă prevăzută la articolul 2 din regulamentul delegat înainte de a încheia contracte cu organizațiile selectate care formulează propuneri.

Prezentele orientări nu privesc cazurile în care o organizație care formulează propuneri este un organism de drept public în sensul Directivei 2014/24/UE (sau al Directivei 2004/18/CE); Articolul 2 alineatul (2) din actul delegat prevede că organizația care formulează propuneri trebuie să selecteze organismele responsabile cu punerea în aplicare a programelor simple în conformitate cu legislația națională de transpunere a directivei menționate.

¹ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R1144&from=RO>, articolul 13 alineatul (1).

² <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32015R1829&from=RO>

³ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32015R1831&from=RO>, articolul 10 alineatul (3) și articolul 18.

În plus, se aplică condițiile stabilite în acordul de grant ⁴. Conform articolului 10 din acordul de grant, trebuie respectate două condiții, și anume oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere economic (sau, dacă este cazul, cel mai mic preț) și condiția referitoare la conflictul de interese. Aceste două condiții trebuie îndeplinite și atunci când beneficiarii achiziționează bunuri, lucrări și servicii (a se vedea articolul 9 din acordul de grant).

1. OFERTA CEA MAI AVANTAJOASĂ DIN PUNCT DE VEDERE ECONOMIC

Conform explicațiilor furnizate în MGA adnotat H2020⁵, beneficiarii trebuie să își întemeieze subcontractele pe „oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere economic” (numită și „cel mai bun raport calitate-preț”), ținând astfel seama de calitatea serviciului propus. În privința celui mai bun raport calitate-preț, prețul reprezintă un aspect esențial (împreună cu criteriile de calitate, cum ar fi calitatea tehnică etc.), însă nu este necesar ca în mod automat să se selecteze oferta cu cel mai mic preț. Cu scopul de a se furniza o bună analiză a raportului calitate-preț, criteriile care definesc „calitatea” trebuie să fie clare și coerente cu obiectivele acțiunii subcontractate.

Principiul ofertei celei mai avantajoase din punct de vedere economic nu impune proceduri competitive de selectare în toate cazurile. Dacă însă un beneficiar nu a solicitat mai multe oferte, acesta trebuie să demonstreze modul în care a fost garantat principiul ofertei celei mai avantajoase din punct de vedere economic⁶.

2. CONFLICTUL DE INTERESE

Beneficiarii trebuie să ia toate măsurile pentru a preveni orice situație în care punerea în aplicare imparțială și obiectivă a programului ar fi compromisă din motive care implică interesul economic, afinitatea politică sau națională, legăturile de familie ori emoționale sau orice alt interes comun („conflict de interese”).

Articolul 20 din acordul de grant se referă la conflictul de interese. Modelul adnotat de acord de grant H2020⁷ oferă explicații și exemple de conflicte de interese după cum se arată în continuare:

Beneficiarii (și părțile terțe asociate) trebuie să asigure punerea în aplicare a acțiunii într-un mod imparțial și obiectiv, astfel cum se descrie în acordul de grant. Aceștia trebuie să facă tot ce le stă în putință pentru a evita conflictele de interese.

Există un „conflict de interese” dacă **interesele comune**:

- au influențat procedura de selectare/atribuire a contractului/subcontractului

⁴ H2020 AGA — Modelul adnotat de acord de grant: V2.1 – MGA general, 30 octombrie 2015 http://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/grants_manual/amga/h2020-amga_en.pdf

⁵ H2020 AGA — Modelul adnotat de acord de grant: V2.1 – MGA general, 30 octombrie 2015 http://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/grants_manual/amga/h2020-amga_en.pdf, p. 131.

⁶ NOTĂ ÎN ATENȚIA MEMBRILOR COMITETULUI PENTRU ORGANIZAREA COMUNĂ A PIEȚELOR AGRICOLE – PROMOVARE, Ares(2016)438327 - 27.1.2016

⁷ H2020 AGA — Modelul adnotat de acord de grant: V2.1 – MGA general, 30 octombrie 2015 http://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/grants_manual/amga/h2020-amga_en.pdf, p. 239-240.

- au influențat prețul contractului/subcontractului și acest preț nu corespunde prețului pieței sau
- au afectat performanțele acțiunii, măsurate în raport cu standardele de calitate corespunzătoare.

Aceste interese pot fi:

- **interese economice** (de exemplu, contracte sau subcontracte nejustificate și preferențiale cu societăți afiliate (nebazate pe oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere economic, pe avantaje tehnice, etc.))

Exemplu:

Un beneficiar subcontractează lucrări altei entități juridice la un preț mai mare decât prețurile pieței deoarece este acționar sau deține interese economice în cealaltă entitate juridică.

O universitate subcontractează lucrări unei firme de consultanță deținute de un profesor care realizează o parte din lucrările proiectului la care participă universitatea.

O universitate atribuie un subcontract preferențial spin-off-ului său: contractul nu se bazează pe principiul ofertei celei mai avantajoase din punct de vedere economic (adică prețul este mai mare decât prețul general al pieței pentru același tip de serviciu).

- **afinitatea națională sau politică** (de exemplu, beneficiarii sau terții sunt aleși ori se iau hotărâri în materie de cercetare pe baza unor considerente sau relații politice ori pe baza unor afinități naționale)

Exemplu: Alegerea unui sit pentru activități demonstrative legate de o acțiune se bazează pe afinități naționale, nu pe calitățile sitului. H2020 AGA — Modelul adnotat de acord de grant: V2.1 – MGA general, 30 octombrie 2015

- **legăturile de familie sau emoționale** (de exemplu, contracte sau subcontracte încheiate cu membri ai familiei, în beneficiul acestora)

Exemplu: Soțul lucrează pentru un beneficiar care subcontractează lucrările către o IMM deținută de soție.

- **Alte interese comune.**

Exemplu:

Dacă un beneficiar sau un terț participă la acțiune nu datorită capacității tehnice și meritelor sale obiective, ci datorită faptului că are o relație apropiată cu o altă persoană care participă la acțiune, iar acest lucru afectează punerea în aplicare a acțiunii.

Dacă deciziile luate în contextul acțiunii nu sunt luate pe baza unor criterii imparțiale și obiective, ci pe baza acestor interese comune.

Dacă entitățile care au legături apropiate pun bazele unei relații profesionale cu intenția de a lua parte la acțiune în scopul satisfacerii altor interese și, în consecință, calitatea punerii în aplicare este (sau riscă să fie) compromisă.

Dacă există un **(risc de) conflict de interese**, beneficiarul trebuie să **informeze** Comisia/Agenția (prin sistemul electronic de schimb de date, a se vedea articolul 52),

astfel încât să poată fi luate măsuri pentru soluționarea sau evitarea acestuia.

Rezultatul poate fi instituirea unor măsuri de către Comisie/Agenție.

Deși aceste exemple nu sunt limitative, ele oferă o bază solidă statelor membre pentru a-și putea elabora propriile orientări.

ORIENTĂRI PRIVIND PROCEDURA COMPETITIVĂ

Actul delegat lasă o oarece marjă de manevră privind modul în care poate fi organizată, de către beneficiari potențiali, o procedură competitivă pentru selectarea organismelor de punere în aplicare, numai dacă sunt îndeplinite cele două condiții prevăzute în actul respectiv.

Actul de bază prevede însă o procedură competitivă în toate cazurile, indiferent dacă o organizație care formulează propuneri are sau nu caracter public. Organizațiile publice fac obiectul normelor naționale de transpunere a Directivei privind achizițiile publice (care asigură, prin definiție, conformitatea cu principiul „procedurii competitive”); aceste norme nu se aplică însă organizațiilor fără caracter public.

Având în vedere că punerea în aplicare a programelor de promovare nu este limitată la o parte restrânsă a programului, cuantumul contribuțiilor din partea UE utilizate de subcontractori sunt, de obicei, substanțiale.

Ținând seama de considerentele de mai sus și în scopul de a asigura transparența, egalitatea de tratament între operatorii economici, precum și controlul și gestionarea corespunzătoare, este necesar ca statele membre să instituie o „procedură competitivă” care stabilește criteriile ce trebuie respectate de organizațiile fără caracter public.

La stabilirea criteriilor aferente unei „proceduri competitive” trebuie să se țină seama de faptul că ponderea și complexitatea procedurii trebuie să fie proporțională cu importanța sa economică, respectându-se, totodată, principiile fundamentale prevăzute în Tratatul UE: nediscriminarea, egalitatea de tratament și deplină transparență cu privire la criteriile de selectare și de atribuire care trebuie aplicate. Pentru aceasta este necesar cel puțin:

- ca anunțul de participare să fie publicat și să i se facă o publicitate corespunzătoare;
- să se asigure suficient timp pentru primirea ofertelor;
- să existe o evaluare obiectivă și nediscriminatorie a ofertelor
- să se facă o analiză a potențialelor conflicte de interese.

Se face trimitere la dispozițiile titlului V din Regulamentul financiar⁸

Pentru **contractele** cu valoare redusă, se poate folosi o procedură negociată fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare, cu consultarea a cel puțin trei candidați,

⁸ Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2012 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii și de abrogare a Regulamentului (CE, Euratom) Nr. 1605/2002 al Consiliului (JO L 298, 26.10.2012, p. 1). Prezentarea sinoptică a Regulamentului financiar aplicabil bugetului general al Uniunii și a normelor sale de aplicare este accesibilă la http://ec.europa.eu/budget/biblio/publications/publications_en.cfm

sau orice altă metodă alternativă care asigură obținerea efectivă a ofertei celei mai avantajoase din punct de vedere economic.

Dacă un beneficiar deține un **contract-cadru** existent cu un organism de punere în aplicare, acest contract poate fi utilizat dacă au fost îndeplinite condițiile (oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere economic și inexistența conflictului de interese) în momentul atribuirii sale⁹.

Existența normelor naționale care ar garanta o procedură competitivă poate face obiectul unui audit în cadrul procedurii de verificare a conformității.

⁹ Se pot consulta întrebările și răspunsurile la acestea la adresa http://ec.europa.eu/agriculture/promotion/policy-post-2015/qa_en.pdf (Ares(2016)1196729 - 09/03/2016)